

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.9.2019.
COM(2019) 409 final

2019/0190 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Glavnom vijeću Svjetske
trgovinske organizacije u pogledu donošenja odluke o produljenju izuzeća WTO-a
kojim se Sjedinjenim Američkim Državama dopušta primjena povlaštenog tarifnog
postupanja na temelju Zakona Sjedinjenih Država o gospodarskom oporavku
Karipskog bazena (CBERA)**

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Predmet je prijedloga odluka o utvrđivanju stajališta koje u ime Europske unije treba zauzeti u Glavnom vijeću Svjetske trgovinske organizacije (WTO) u pogledu predviđenog donošenja odluke o produljenju izuzeća WTO-a kojim se Sjedinjenim Američkim Državama dopušta primjena povlaštenog tarifnog postupanja na temelju Zakona Sjedinjenih Država o gospodarskom oporavku Karipskog bazena (CBERA).

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije

Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (dalje u tekstu „Sporazum o WTO-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1995.

Europska unija stranka je Sporazuma.

2.2. Ministarska konferencija i Glavno vijeće Svjetske trgovinske organizacije

U skladu s člankom IV. stavkom 1. Sporazuma o WTO-u Ministarska konferencija ovlaštena je donositi odluke o svim temama iz svakog multilateralnog trgovinskog sporazuma.

U skladu s člankom IV. stavkom 2. Sporazuma o WTO-u u razdobljima između sastanaka Ministarske konferencije njezine zadaće obavlja Glavno vijeće.

U skladu s člankom IX. stavkom 1. WTO obično donosi odluke konsenzusom.

2.3. Predviđeni akt Glavnog vijeća WTO-a

U skladu s člankom IX. stavkom 3. Sporazuma o WTO-u u iznimnim se okolnostima može donijeti odluka o izuzeću članice od neke njezine obveze.

Na zahtjev Sjedinjenih Američkih Država Glavno vijeće WTO-a treba donijeti odluku o produljenju izuzeća WTO-a kojim se Sjedinjenim Američkim Državama dopušta primjena povlaštenog tarifnog postupanja na temelju CBERA-e u skladu s člankom IX. stavcima 3. i 4. Sporazuma o WTO-u („predviđeni akt”).

Postojeće izuzeće za CBERA-u istječe 31. prosinca 2019. Svrha je predviđenog akta produljenje izuzeća do 30. rujna 2025., kako su Sjedinjene Američke Države zatražile.

Predviđeni akt bit će obvezujući za članice WTO-a u skladu s člankom IX. stavkom 3. i člankom II. stavkom 2. Sporazuma o WTO-u, u kojem je propisano: „Sporazumi i s njima povezani pravni instrumenti sadržani u prilogima 1., 2. i 3. <...> sastavni su dijelovi ovog Sporazuma i obvezuju sve članice.”

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Sjedinjene Američke Države podnijele su zahtjev za produljenje postojećeg izuzeća WTO-a, kojim se Sjedinjene Američke Države izuzimaju od obveza iz članka I. stavka 1. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. (GATT iz 1994.) i člankom XIII. stavcima 1. i 2. GATT-a iz 1994. kako bi se Sjedinjenim Američkim Državama dopustila primjena oslobođenja od carine na prihvatljive proizvode podrijetlom iz zemalja i područja Srednje Amerike i Kariba („zemlje korisnice”) na temelju CBERA-e od 1. siječnja 2020. do 30. rujna 2025.

Sjedinjene Američke Države podnijele su zahtjev u skladu s člankom IX. stavcima 3. i 4. Sporazuma o WTO-u. Zahtjev je obrazložen visokom razinom siromaštva i nestabilnosti u zemljama Karipskog bazena, osobito Haitiju, uz napomenu da su gospodarski izgledi tih malih zemalja dodatno otežani zbog izloženosti prirodnim katastrofama. Namjera je da se pogodnostima na temelju CBERA-e prošire gospodarske mogućnosti i pomogne u izgradnji stabilnije i prosperitetnije regije.

Stajalište je Sjedinjenih Američkih Država da oslobođenje od carine koje se osigurava na temelju CBERA-a ne bi trebalo dovesti u pitanje interese ostalih članica koje ne ostvaruju korist od takvog postupanja, a očekuje se da produljenje takvog oslobođenja od carine neće uzrokovati znatno preusmjeravanje uvoza u SAD prihvatljivih proizvoda na temelju CBERA-a podrijetlom iz članica koje nisu zemlje korisnice.

To će biti peto produljenje izuzeća radi primjene povlaštenog tarifnog postupanja, koje je prvobitno odobreno 15. veljače 1985. za razdoblje od 1. siječnja 1984. do 30. rujna 1995.¹ i koje je trenutačno na snazi do 31. prosinca 2019.²

Produljenje izuzeća ne bi negativno utjecalo na gospodarstvo Unije ni na trgovinske odnose s korisnicima tog izuzeća. Štoviše, Unija uz to podržava borbu protiv siromaštva i nestabilnosti. Stoga bi stajalište koje Unija treba zauzeti u Glavnom vijeću trebalo biti podrška produljenju izuzeća.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali mogu „presudno utjecati na sadržaj propisa koje donese zakonodavac EU-a”³.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Glavno vijeće WTO-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, konkretno Sporazuma o WTO-u.

Akt koji treba donijeti Glavno vijeće akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će, u skladu s člankom II. stavkom 2. i člankom IX. stavkom 3. Sporazuma o WTO-u, obvezujući prema međunarodnom pravu.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova predložene odluke članak 218. stavak 9. UFEU-a.

¹ (BISD 31S/20).

² WT/L/950.

³ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

4.2. Materijalnoppravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalnoppravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili dva elementa te ako se može utvrditi da je jedan od tih dvaju ciljeva ili elemenata glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnopravnoj osnovi, to jest onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalnoppravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da se aktom Glavnog vijeća WTO-a provode odredbe o izuzeću iz Sporazuma o WTO-u, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Glavnom vijeću Svjetske trgovinske organizacije u pogledu donošenja odluke o produljenju izuzeća WTO-a kojim se Sjedinjenim Američkim Državama dopušta primjena povlaštenog tarifnog postupanja na temelju Zakona Sjedinjenih Država o gospodarskom oporavku Karipskog bazena (CBERA)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (dalje u tekstu „Sporazum o WTO-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1995.
- (2) U skladu s člankom II. stavkom 2. Sporazuma o WTO-u sporazumi i s njima povezani pravni instrumenti sadržani u prilogima 1., 2. i 3. (dalje u tekstu „multilateralni trgovinski sporazumi”) sastavni su dijelovi tog sporazuma i obvezuju sve članice.
- (3) U skladu s člankom IX. stavkom 3. Ministarska konferencija može u iznimnim okolnostima odlučiti o izuzeću od obveze koja za članicu proizlazi iz Sporazuma o WTO-u ili bilo kojeg multilateralnog trgovinskog sporazuma.
- (4) U članku IX. stavcima 3. i 4. Sporazuma o WTO-u utvrđeni su postupci za odobravanje izuzeća koja se odnose na multilateralne trgovinske sporazume iz Priloga 1.A ili 1.B ili 1.C Sporazumu o WTO-u i njihovih priloga.
- (5) U skladu s člankom IV. stavkom 1. Sporazuma o WTO-u Ministarska konferencija ovlaštena je donositi odluke o svim pitanjima iz područja svih multilateralnih trgovinskih sporazuma.
- (6) U skladu s člankom IV. stavkom 2. Sporazuma o WTO-u u razdobljima između sastanaka Ministarske konferencije WTO-a („Svjetska trgovinska organizacija”) njezine zadaće obavlja Glavno vijeće WTO-a.
- (7) U skladu s člankom IX. stavkom 1. WTO obično donosi odluke konsenzusom.
- (8) Sjedinjenim Američkim Državama odobreno je 15. veljače 1985. izuzeće od obveza iz članka I. stavka 1. GATT-a iz 1994. za razdoblje od 1. siječnja 1984. do 30. rujna 1995. Članice WTO-a produljile su 15. studenoga 1995. izuzeće WTO-a do 30. rujna 2005. pa su ga potom 29. svibnja 2009. ponovno produljile do 31. prosinca 2014. Članice WTO-a odobrile su 5. svibnja 2015. produljenje izuzeća od odredbi članka I. stavka 1. GATT-a iz 1994. i proširile ga tako da obuhvati članak XIII. stavke 1. i 2. GATT-a do 31. prosinca 2019. u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi Sjedinjene Američke Države primjenjivale oslobođenje od carine na uvoz

prihvatljivih proizvoda podrijetlom iz zemalja korisnica određenih u skladu s odredbama CBERA-e.

- (9) U skladu s člankom IX. stavcima 3. i 4. Sporazuma o WTO-u Sjedinjene Američke Države podnijele su Glavnom vijeću zahtjev za donošenje odluke o produljenju postojećeg izuzeća WTO-a kako bi se Sjedinjenim Američkim Državama dopustila primjena oslobođenja od carine na prihvatljive proizvode podrijetlom iz zemalja i područja Srednje Amerike i Kariba na temelju CBERA-e od 1. siječnja 2020. do 30. rujna 2025.
- (10) Sjedinjene Američke Države obrazložile su zahtjev visokom razinom siromaštva i nestabilnosti u zemljama Karipskog bazena, osobito Haitiju. Cilj je koristiti koje se pružaju na temelju CBERA-e proširiti gospodarske mogućnosti i pomoći u izgradnji stabilnije i prosperitetnije regije.
- (11) Produljenje izuzeća ne bi negativno utjecalo na gospodarstvo Unije ni na trgovinske odnose Unije s korisnicima tog izuzeća. Unija uz to podržava borbu protiv siromaštva i nestabilnosti.
- (12) Primjereno je utvrditi da je stajalište koje Europska komisija u ime Unije treba zauzeti u Glavnom vijeću WTO-a podrška zahtjevu Sjedinjenih Američkih Država za produljenje izuzeća u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a jer će produljenje izuzeća biti obvezujuće za članice WTO-a,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje Europska komisija u ime Unije treba zauzeti u Glavnom vijeću Svjetske trgovinske organizacije je podrška produljenju izuzeća WTO-a kojim se Sjedinjenim Američkim Državama dopušta primjena povlaštenog tarifnog postupanja na prihvatljive proizvode podrijetlom iz zemalja i područja Srednje Amerike i Kariba na temelju Zakona Sjedinjenih Država o gospodarskom oporavku Karipskog bazena (CBERA) od 1. siječnja 2020. do 30. rujna 2025.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*